

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania

Rodziny dla Miasta Racibórz za rok 2019

Marzec 2020 rok

Rada Miasta Racibórz Uchwałą nr XXVII/374/2017 z dnia 29 marca 2017 roku przyjęła Program Wspierania Rodziny dla Miasta Racibórz na lata 2017-2019, który powstał w oparciu o artykuł 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz.1111 z późn. zm.).

Ustawa wprowadziła zadania oraz obowiązki sprawozdawcze, które obligują wójtów, burmistrzów i prezydentów do przygotowania sprawozdań dotyczących realizacji zadań wynikających z ww. ustawy do dnia 31 marca każdego roku.

Katalog zadań, realizowanych przez samorząd gminny zawiera :

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Na terenie naszego miasta działania na rzecz rodzin wymagających wsparcia realizują: Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły, przedszkola, Sąd Rejonowy, kuratorzy zawodowi i społeczni, Policja, Straż Miejska, Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz organizacje pozarządowe realizujące zadania na rzecz wspierania rodziny.

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości, zwłaszcza gdy przepisy przywołanej ustawy przewidują możliwość zlecenia realizacji tych zadań przez organy jednostek samorządu terytorialnego.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin zamieszkujących na terenie miasta Racibórz, a w szczególności do:

- rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin dotkniętych i zagrożonych ubóstwem,
- dzieci i młodzieży,
- rodzin dotkniętych uzależnieniem.

Finansowanie Programu odbywa się ze środków budżetu miasta, dotacji budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych, dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych, programów rządowych z zakresu wspierania rodziny oraz innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

Celem strategicznym Programu jest wypracowanie sprawnego systemu wsparcia prowadzącego do poprawy jakości życia dziecka i rodziny poprzez propagowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny, szerzenia zróżnicowanych form pomocy dostosowanych do faktycznych potrzeb środowiska lokalnego, a także do zwiększenia ilości rodzin, które przezwyciężyły trudną sytuację życiową i nabyły zdolność do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych w wyniku otrzymanej pomocy.

W 2019 roku na terenie Gminy Racibórz realizowane były działania i przedsięwzięcia w obszarach określonych Programem tj.:

1. **Wspieranie rodzin w wychowaniu dzieci.**

Uchwałą Nr XXXIII/490/2017 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 października 2017 w sprawie zmiany Uchwały Nr XVII/212/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub zatrudniających dziennego opiekuna na terenie Miasta Racibórz zwiększono kwotę dofinansowania z 300 zł na 500 na każde dziecko objęte opieką.

Podmioty niepubliczne oferują rodzicom różne formy opieki nad dzieckiem. W żłobkach miesięcznie dostępne są 64 miejsca. Ilość dofinansowanych miejsc w poszczególnych miesiącach 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

	Miesiąc											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ilość dofinansowanych miejsc	64	64	64	64	64	64	64	57	64	64	64	62

Źródło: Dane własne UM Racibórz

Od listopada 2017 r. rodzice mogą korzystać z nowej formy opieki tj. dziennego opiekuna. Podmioty niepubliczne oferują miesięcznie 120 miejsc. Ilość dofinansowanych miejsc w poszczególnych miesiącach 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

	Miesiąc											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ilość dofinansowanych miejsc	89	99	98	114	114	115	120	114	107	107	101	99

Źródło: Dane własne UM Racibórz

Dzieci mogą także korzystać z dofinansowanych miejsc w przedszkolach niepublicznych. W przedszkolach tych miesięcznie dostępnych jest 300 miejsc. Ilość dofinansowanych miejsc w poszczególnych miesiącach 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

Przedział wiekowy	Miesiąc											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Dzieci do 3 roku życia	24	23	27	28	28	31	32	29	20	21	26	26
Dzieci od 3 roku życia	238	239	242	246	244	237	238	237	215	216	218	220
RAZEM	262	262	269	274	272	268	270	266	235	237	244	246

Źródło: Dane własne UM Racibórz

Celem wsparcia raciborskich rodzin działające na terenie miasta instytucje udzielały specjalistycznego wsparcia w formie konsultacji i specjalistycznego poradnictwa: prawnego, psychologicznego, pedagogicznego oraz rodzinnego. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciborzu 455 rodzin skorzystało z poradnictwa specjalistycznego: prawnego i rodzinnego. Ponadto stałe wspieranie rodziny i udzielanie porad rodzinnych adekwatnie do sytuacji rodziny świadczone jest przez asystentów rodziny ramach prowadzenia asystentury. W 2019 roku z tego wsparcia skorzystały 82 rodziny.

Instytucje współpracujące z rodziną tworzą różnorodne formy pomocy doskonalące umiejętności wychowawcze rodziców. W tym celu w 2019 roku Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna realizowała cykliczne grupy pod nazwą „Szkoła dla rodziców” .

2. Wzmacnianie funkcji rodziny i budowanie więzi rodzinnych.

Relacje, w jakich pozostają wobec siebie członkowie rodziny, wpływają w znacznym stopniu na ich życie. W zależności od tego, czy więź rodzinna jest spójna, czy nie, dana rodzina może właściwie się rozwijać lub przeżywać kryzys. Dlatego też warto dbać o tworzenie i umacnianie więzi rodzinnych. Ważnym elementem integrującym rodzinę jest podtrzymywanie przez jej członków rodzinnych tradycji. Rodzinne zwyczaje wzmacniają poczucie tożsamości i przynależności. Są rezultatem świadomego działania rodziców, ciągłego inicjowania zdarzeń i sytuacji m.in. bycie razem, wspólne posiłki, rozmowy, praca na rzecz rodziny, wspólna rekreacja, wspólne wakacje i spędzanie wolnego czasu.

w ramach działalności Dziennego Domu Pomocy Społecznej (DDPS) „Iskierka” przy ul. Ocickiej 13a, który jest ośrodkiem wsparcia o zasięgu lokalnym funkcjonującym w strukturze organizacyjnej OPS realizowane były działania mające na celu integrację międzypokoleniową. Dzienny Dom Pomocy Społecznej współpracował w tym obszarze ze Szkołą Podstawową nr 18 w Raciborzu i Przedszkolem nr 20 w Raciborzu.

W 2019 roku seniorzy Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Raciborzu zostali zaproszeni do Przedszkola nr 20 na przedstawienie w wykonaniu wychowanków Przedszkola z okazji Dnia Babci i Dziadka. Natomiast uczniowie z SP 18 odwiedzili uczestników DDPS w okresie Świąt Bożego Narodzenia z programem kolędowym. Uczniowie prezentowali tradycyjne utwory kolędowe oraz pastorałki dzięki czemu stworzyli klimat towarzyszący okresowi Świąt Bożego Narodzenia. W trakcie spotkania obdarowali seniorów własnoręcznie wykonanymi stroikami świątecznymi. Wspólne spędzanie wolnego czasu, celebrowanie świąt seniorów i dbanie o zachowanie tradycji sprzyja powstawaniu i umacnianiu relacji między przedstawicielami starszego i młodszego pokolenia.

W celu wzmocnienia funkcji rodziny i budowania więzi rodzinnych realizowane były także programy dla rodzin wielodzietnych. Gminny Program „Rodzina +” skierowany jest do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie miasta Racibórz. Celem Programu jest zwiększenie możliwości zaspokojenia potrzeb tych rodzin w szczególności rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych oraz promocja rodziny, jako podstawowej i najważniejszej komórki społecznej. Program realizowany jest poprzez opracowanie, promocję i koordynację usług w różnych dziedzinach usług. W ramach realizacji Programu w 2019 r. Miasto Racibórz miało podpisanych 53 umowy z Partnerami Programu, innymi niż jednostki miejskie.

Największym zainteresowaniem beneficjentów Programu cieszyła się oferta Raciborskiego Centrum Kultury (RCK) oraz Ośrodka Sportu i Rekreacji (OSiR). RCK odnotował 288 wejść na kartę „Rodzina+” na różne imprezy kulturalne, których był organizatorem. Na obiektach Ośrodka Sportu i Rekreacji odnotowano 6608 wejść na kartę „Rodzina+”.

Szczegółowe informacje na temat zainteresowania poszczególnymi obiektami OSiR zawiera poniższa tabela:

Obiekt OSiR	Liczba wejść
Lodowisko	540
Kręgielnia	312
Hala kortowa	660
Kryta Pływalnia H2Ostóg	3827
Basen ul. Markowicka	1237
Korty tenisowe	32
Razem:	6608

Źródło: Dane OSiR

Dużym zainteresowaniem cieszyły się także bezpłatne przejazdy autobusami komunikacji miejskiej w granicach Miasta Racibórz realizowanej przez Przedsiębiorstwo Komunalne sp.z o.o.

Ponadto zgodnie z Ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny w Gminie Racibórz realizowane były działania wprowadzone zapisami Ustawy tj. zapewniono dostęp do szeregu uprawnień przysługujących członkom rodziny wielodzietnej polegających na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności na podstawie wydanych Kart Dużej Rodziny. Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy.

Dostęp do towarów i usług na korzystnych warunkach sprzyja zaspakajaniu potrzeb rodzin również w dziedzinie kultury i wypoczynku oraz spędzania wspólnie wolnego czasu.

3. Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu monitoruje sytuację rodzin z dziećmi. Rodzina, w której występuje ubóstwo zagrożona jest kryzysem, gdyż niedostatek i bieda powoduje brak możliwości zabezpieczania podstawowych potrzeb bytowych i generuje inne problemy. W związku z powyższym każdy pracownik dba o to, aby raciborskie dzieci miały dostęp do obiadów w szkołach, wyżywienia w żłobku i przedszkolach oraz podręczników, pomocy naukowych i wakacyjnego wypoczynku.

W 2019 roku 200 raciborskich dzieci otrzymało dofinansowanie do posiłków w szkołach, przedszkolach i żłobku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. W tym 170 dzieci w oparciu o wydaną przez OPS decyzję administracyjną.

Ponadto 30 dzieciom dyrektorzy placówek o światowych udzielili pomocy w formie posiłku informując o tym fakcie OPS zgodnie z modułem III.1.2. przywołanego programu. Pomoc była udzielana bez konieczności przeprowadzania wywiadów środowiskowych i wydawania decyzji administracyjnych. Liczba dzieci dożywianych na podstawie Modułu III.1.2. programu nie może być większa niż 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i w przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu tej liczby z miesiąca czerwca.

Posiłki na terenie miasta Racibórz realizowało 35 placówek .

Dzieci i młodzież miały możliwość skorzystania z różnych form wypoczynku w ramach akcji „Lato w mieście” i „Zima w mieście”. W ramach akcji, odbyły się m.in. różne warsztaty tematyczne, turnieje i zawody sportowe, koncerty, gry i zabawy, zajęcia ogólnorozwojowe z elementami zapasów, wycieczki, darmowa nauka pływania dla uczniów, nauka jazdy na łyżwach . Miasto zorganizowało także trzy turnusy obozu w Pleśnej.

Dwoje dzieci z rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej uczestniczyło w wypoczynku letnim w miejscowości Rowy w okresie od 22 czerwca do 5 lipca 2019 r. organizowanym przez Kuratorium Oświaty w Katowicach. OPS zapewniał dojazd i opiekę pracowników Ośrodka dla uczestników wypoczynku na trasie Racibórz -Katowice i z powrotem tj. do punktu wyjazdu na wypoczynek i po rozwiązaniu wypoczynku.

Dzieci swoje zdolności i zainteresowania mogły rozwijać w wielu miejscach. W Raciborzu działa 25 obiektów rekreacyjno - sportowych. Do najatrakcyjniejszych można zaliczyć m. in. Ośrodek Sportu i Rekreacji, Arboretum Bramy Morawskiej, bulwary nadodrzańskie, ścieżki rowerowe, siłownie pod chmurką, „Orliki”. Liczba tych miejsc sukcesywnie wzrasta, a dotychczasowe obiekty są odnawiane i modernizowane.

Szeroką gamę działań realizuje także sektor pozarządowy. Ponad 30 organizacji działających w obszarze sportu i turystyki oferowało dzieciom i młodzieży możliwość zdrowego i aktywnego spędzenia wolnego czasu.

Natomiast członkowie rodzin wielodzietnych korzystający z gminnego Programu „Rodzina+” mają zwiększoną możliwość dostępu do instytucji kultury i sportu jako beneficjenci Programu. Siedemnaście podmiotów oferuje różnego rodzaju ulgi w tych obszarach. W 2019 r. wpłynęło 285 wniosków o wydanie karty „Rodzina+”.

4. Poprawa funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona, aby stworzyć system specjalistycznych form wsparcia dla rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W sytuacji, gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o takiej rodzinie pracownik socjalny zobowiązany jest do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i analizy sytuacji rodziny. Jeśli zachodzi taka potrzeba rodzina może zostać objęta wsparciem asystenta rodziny. Również Sąd Rejonowy w Raciborzu w celu poprawy funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz aby zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej często wydaje postanowienia zobowiązujące rodziców do współpracy z asystentem rodziny. Rodzina doświadczająca kryzysu powinna bowiem jak najszybciej otrzymać fachowe wsparcie. Tylko szybka i adekwatna do potrzeb danej rodziny pomoc daje gwarancję zażegnania kryzysu i przywrócenie rodzinie zdolności do samodzielnego funkcjonowania.

Ośrodek Pomocy Społecznej w minionym roku zatrudniał 5 asystentów rodziny. W 2019 roku 82 rodziny otrzymały specjalistyczną pomoc w postaci wsparcia asystenta rodziny. Zdecydowana większość, bo aż 68 rodzin zostało zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia sądu. W rodzinach objętych asystenturą wychowywało się 128 dzieci, 57 dzieci przebywało w pieczy zastępczej. Z pośród nich 41 w rodzinach zastępczych, a 16 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w Samborowicach, Kuźni Raciborskiej, Cyprzanowie i w Pogrzebieniu). Ponadto jedno dziecko przebywało w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym. W roku sprawozdawczym 4 dzieci wróciło do rodziny biologicznej. Łącznie z rodzin objętych asystenturą pochodzi 186 dzieci.

Praca asystentów polegała przede wszystkim na pomocy rodzinom w formie:

- 1) umożliwienia dostępu do specjalistycznego poradnictwa i usług medycznych, m.in. dopilnowanie zaległych szczepień, współpraca z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pedagogami szkolnymi, kuratorami, pomoc w realizacji badań specjalistycznych w zakresie zdrowia i poziomu rozwoju dzieci, wizyt u stomatologa itp., skierowanie na różnego rodzaju terapie dla osób dorosłych jak również dzieci;

- 2) przygotowania i złożenia w instytucjach różnego typu pism urzędowych, w tym m.in. podania, wnioski, pozwy sądowe, odwołania, formularze, CV, listy motywacyjne, wnioski alimentacyjne, rozłożenie zadłużeń na raty i spłaty kredytu, przyznanie stopnia niepełnosprawności, podłączenie energii elektrycznej, przywrócenie władzy rodzicielskiej, uzyskanie mieszkania, ubezpieczenia zdrowotnego, świadczeń rodzinnych, rozpoczęcie i umorzenie postępowań komorniczych, dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego, jak również z kompletowania dokumentów podczas starań o uprawnienia rentowe, emerytalne, do świadczeń rodzinnych, różnego rodzaju ubezpieczeń, orzeczenia o niepełnosprawności;
- 3) wyrobienia dokumentów m.in. karty NFZ, dowodu osobistego, odzyskanie świadectwa pracy, świadectwa ukończenia szkoły, książeczki wojskowej;
- 4) zwiększania umiejętności racjonalnego gospodarowania domowym budżetem, w tym „trening budżetowy” (zakupy w towarzystwie asystenta rodziny);
- 5) obecności podczas rozpraw sądowych, w sytuacjach kryzysowych (interwencje policji), badań w poradniach specjalistycznych, współpraca ze wszystkimi członkami rodziny, wizyty w kancelariach komorników sądowych;
- 6) dopilnowania realizowania obowiązku szkolnego oraz ukazywania form i sposobów organizacji czasu wolnego dzieci (korzystanie z dóbr kultury i oferty sportowej miasta, wspólne odrabianie zadań domowych, wykorzystanie dodatkowych form wsparcia środowiskowego – świetlice, kluby młodzieżowe itp.);
- 7) aktywizacji zawodowej (elektroniczne pisanie podań, CV, aktywne poszukiwanie pracy również drogą internetową);
- 8) współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu, w tym z koordynatorami pieczy zastępczej, z koordynatorem projektu „Szlachetna Paczka” , Placówką Wsparcia Dziennego prowadzoną przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzieci, Młodzieży i Rodziny „Pomocna Dłoń” oraz Centrum Młodzieżowym „Przystań”
- 9) udziału w posiedzeniach interdyscyplinarnego zespołu do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2019 r. asystenci zakończyli współpracę z 21 rodzinami. Powody zakończenia współpracy były następujące:

- osiągnięcia zamierzonych celów- 3;
- zaprzestania współpracy z asystentem rodziny przez klienta - 11;
- braku efektów pracy- 4;
- zmiana metody pracy - 3

Wsparcie asystenta rodziny może być świadczone również na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” na wniosek złożony do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy kierownika ośrodka pomocy społecznej. Do świadczenia jest uprawniona rodzina w zakresie :

- 1) zapewnienia odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i położu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych na zasadach określonych w odrębnych przepisach;
- 2) zapewnienie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- 3) zapewnienia odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu; dostępu do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Poradnictwo w ww. zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej dla kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w Art. 4 ust. 3 ustawy koordynowane jest przez asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Koordynacja polega na opracowywaniu wspólnie z osobami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia; występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego oświadczenia.

Asystenci rodziny udzielili 8 porad z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Z koordynacji asystenta rodziny na podstawie tej ustawy skorzystały 3 rodziny – jedna wyłącznie na podstawie ustawy „Za życiem” i dwie równocześnie na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świadczenie jednorazowe w kwocie 4000 zł przyznane zostało 5 osobom.

Inną formą wsparcia rodziny w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest objęcie dziecka opieką i wychowaniem w Placówce Wsparcia Dziennego (PWD). Prowadzona jest w formie łączonej tj. opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych oraz pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. W okresie roku szkolnego funkcjonowała od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.00 do 16.00 w formie stacjonarnej. W pozostałym zakresie organizowane były zajęcia w terenie w formie pracy podwórkowej. Do placówki kierowane są dzieci na podstawie orzeczenia sądowego, skierowania przez pracownika socjalnego, asystenta rodziny, pedagoga szkolnego, na prośbę rodzica, poprzez zobowiązanie kuratora lub też dzieci przyprawdane są przez pedagoga ulicy. W roku ubiegłym średnio do placówki uczęszczało codziennie od 18 do 30 podopiecznych. Średnia dzienna to 22 osoby.

Podczas pobytu w PWD dzieci mają zapewnioną opiekę i wychowanie, ciepły posiłek, pomoc w nauce, a także zorganizowany czas wolny, poprzez zabawę i zajęcia o różnorodnej tematyce. Formami pracy podwórkowej są dodatkowo działania animacyjne i socjoterapeutyczne. Połączona forma działalności placówki umożliwia rozpoczęcie pracy z dzieckiem już w jego najbliższym środowisku, czyli na podwórku.

W minionym roku współpracę z placówką kontynuował psycholog dziecięcy. Za zgodą rodziców i przy ich udziale prowadził konsultacje lub rozmowy indywidualne z poszczególnymi uczestnikami. Do placówki uczęszczało także 5 podopiecznych znajdujących się pod kontrolą lekarza psychiatry.

Placówka prowadziła współpracę z pedagogami szkolnymi, kuratorami, dzielnicowymi, pracownikami socjalnymi, wychowawcami klas i asystentami rodziny. Bardzo ważnym aspektem w pracy wychowawczej było również utrzymywanie pozytywnych relacji z rodzicami dzieci, wspólne konsultacje, doradzanie, wspieranie oraz szeroko pojęta pomoc. Dodatkowo na bieżąco modelowany był program wychowawczy placówki w celu monitorowania postępów edukacyjnych dzieci.

Funkcjonowanie placówki z pewnością przyczynia się do zapobiegania wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży na terenie Raciborza, jak również zapobiega umieszczaniu dzieci w różnych formach pieczy zastępczej.

W ubiegłym roku Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach interwencji kryzysowej zabezpieczył także schronienie dla kobiet i dzieci. Na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu 8 kobiet i 13 dzieci (mieszkańców naszego miasta) otrzymało decyzję Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie celem zapewnienia dla tych osób schronienia w Domu dla Matek z Dziećmi „Maja” przy ul. Sempołowskiej 5 prowadzonym przez Stowarzyszenie Przyjaciół Człowieka „Tęcza”.

5. **Sporządzenie sprawozdań.**

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1111 z późn. zm.). w dniu 5.07.2019 r. sporządzono sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej za okres 01.01.2019r. do 30.06.2019 r., a kolejne, obejmujące drugie półrocze roku 2019 sporządzono w dniu 31.01.2020 r. Sprawozdania zostały przekazane w wersji elektronicznej właściwemu wojewodzie.